

Hus, Jan

Nechutová, Jana (editor); Malá, Jana (editor)

O smrtelném hříchu

In: Hus, Jan. *Mistr Jan Hus v polemice a v žaláři : překlady, komentáře a poznámky*. Nechutová, Jana (editor); Malá, Jana (editor). Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2019, pp. 95-98

ISBN 978-80-210-9323-2; ISBN 978-80-210-9324-9 (online : pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/141432>

Access Date: 02. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

O SMRTELNÉM HŘÍCHU

De peccato mortali, Bartoš – Špunar č. 77b. Přeloženo podle kritické edice Magistri Iohannis Hus Constantiensia (Magistri Iohannis Hus Opera omnia, tomus XXIV), Turnhout, Brepols (Corpus Christianorum, Continuatio mediaevalis 274), 2016, s. 135–140.

Překlad Milan Svoboda: O hříchu smrtelném, in: M. Jana Husi Sebrané spisy 5, 1904, s. 221–222.

Autor vypočítává osm fází smrtelného hříchu, který posléze vede k věčnému odsouzení; vysvětluje pojem smrtelný hřích a dokládá, že smrt duše má pro člověka nesrovnatelně závažnější důsledky než smrt těla. Traktát je věnován Robertovi.

Smrtelný hřích, který vede k zatracení, se páchá tak, že se v mysli objeví myšlenka na špatnost, jako druhé pak jakési vzrušení, jako třetí potěšení, jako čtvrté podvolení se jí. (A zde už se jedná o smrtelný hřích, jako když někdo pomýšlí na jinou ženu než svou vlastní, potom ho ta myšlenka vzrušuje, ve třetí fázi se tou myšlenkou kochá a ve čtvrté je svolný k aktu mimo manželství. Tehdy je už v duši spáchán smrtelný hřích, neboť již podvolení se té myšlence hubí duši tím, že ji zbavuje milosti Ducha svatého.) V pátém kroku se hřích stává fyzickým skutkem, v šestém se v něm pokračuje s pohoršením, v sedmém hřích vejde ve veřejnou známost a stále trvá, v osmém s konečnou platností zůstává a není odčiněn pokáním. Zde se jedná o zatvrzelost, a v tom případě po smrti následuje věčné zatracení, z něhož kéž nás ráčí vysvobodit Pán Ježíš Kristus.

Je třeba si uvědomit, že smrtelný hřích odkazuje svým jménem ke smrti proto, že hubí duši. Smrt duše, jak praví Augustin, je totiž ztráta milosti Ducha svatého, tak jako tělesná smrt je ztráta duše.³⁹⁵ Neboť jako duše oživuje tělo, dokud je

395 Srv. Aurelius Augustinus, *Sermones* 62, 2; Thomas Aquinas, *Quaestiones disputatae de malo* 2, 9, 2.

v něm, tak milost Ducha svatého oživuje duši, dokud v ní Duch svatý přebývá skrze milost. A protože jako je nesrovnatelně lepší život duše skrze milost než pouhý život těla skrze duši,³⁹⁶ tak nesrovnatelně horší je smrt duše než smrt těla. Špatný člověk umírá tělesně tím, že vypustí duši, podruhé umírá duševně ztrátou milosti Ducha svatého a potřetí ztrátou života věčného,³⁹⁷ a proto říká Prorok, že smrt hříšníků je nejhorší,³⁹⁸ neboť zlá je jejich smrt první, totiž tělesná, druhá je horší a třetí nejhorší. Ale naproti tomu tělesná smrt svatých, ať už by byla jakákoliv, je smrt dobrá, svatá a vzácná, pročez Prorok praví: „Velkou cenu má v Hospodinových očích smrt jeho svatých“.³⁹⁹ Smrt svatých je vzácná natolik, že ji vůbec nemůže vyvážit žádná hodnota tohoto světa, ovšem v očích Hospodinových, ne v očích lidí, kteří pokládají smrt svatých mučedníků za lacinou nebo hloupou. Svatí si však spíše zvolili zemřít v těžkém tělesném utrpení, než aby chtěli zemřít duševně skrze hřích. A proto je třeba se nesrovnatelně více bát a vyhýbat se smrti duše než smrti těla, jíž se není potřeba obávat, jako by mohla ublížit tomu, kdo ji snáší pro Krista Pána, který říká u Matouše v 10. kapitole: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou.⁴⁰⁰ Smrt podstoupená ve věci Páně totiž nevíteží nad umírajícím, ale činí z něho vítěze. Vítězí totiž, kdo je zabíjen pro Krista, a není poražen; přemáhá nepřítele a smrt a získává život. Blahoslavení tedy, kteří umírají v Pánu.⁴⁰¹ Sám Pán zemřel, spravedlivý za nespravedlivé.⁴⁰² Ti jsou skrze něho ospravedlněni, byli shledáni za hodné toho, aby trpěli smrt,⁴⁰³ aby ve smrti nad smrtí zvítězili, tak jako i Kristus svou smrtí zahubil smrt. On sám totiž řekl skrze Proroka: Ó smrti, budu tvoje smrt.⁴⁰⁴

Učme se tedy dobře žít, abychom uměli dobře zemřít.⁴⁰⁵ Nebojme se dobře zemřít pro Krista, když s ním chceme kralovat. Neboť radosti života ztrácí ten, kdo bojí se smrti.⁴⁰⁶

Kdo se bojí smrt podstoupit pro Krista, ztrácí radosti života tohoto i budoucího. Kristus totiž říká: Kdo chce svou duši, tzn. život duše, zachovat, tj. zachránit od smrti, a nemá odvalu pro mě zemřít, ztratí ji, protože v tomto životě zajisté zemře a po smrti bude zatracen. Kdo však ztratí svou duši, tedy svůj život odevzdá

396 ...*quam vivere in corpore tantum per animam*: Hus má snad na mysli *vita animalis* – „život živočišný“.

397 Srv. Bernard Claraevalensis, *Sermones de diversis* 116.

398 Srv. Ž 34, 22 (Vulg. 33, 22). Obvyklé české překlady jsou na tomto místě odlišné.

399 Srv. Ž 116, 15 (Vulg. 115, 15).

400 Srv. Mt 10, 28.

401 Srv. Zj 14, 13.

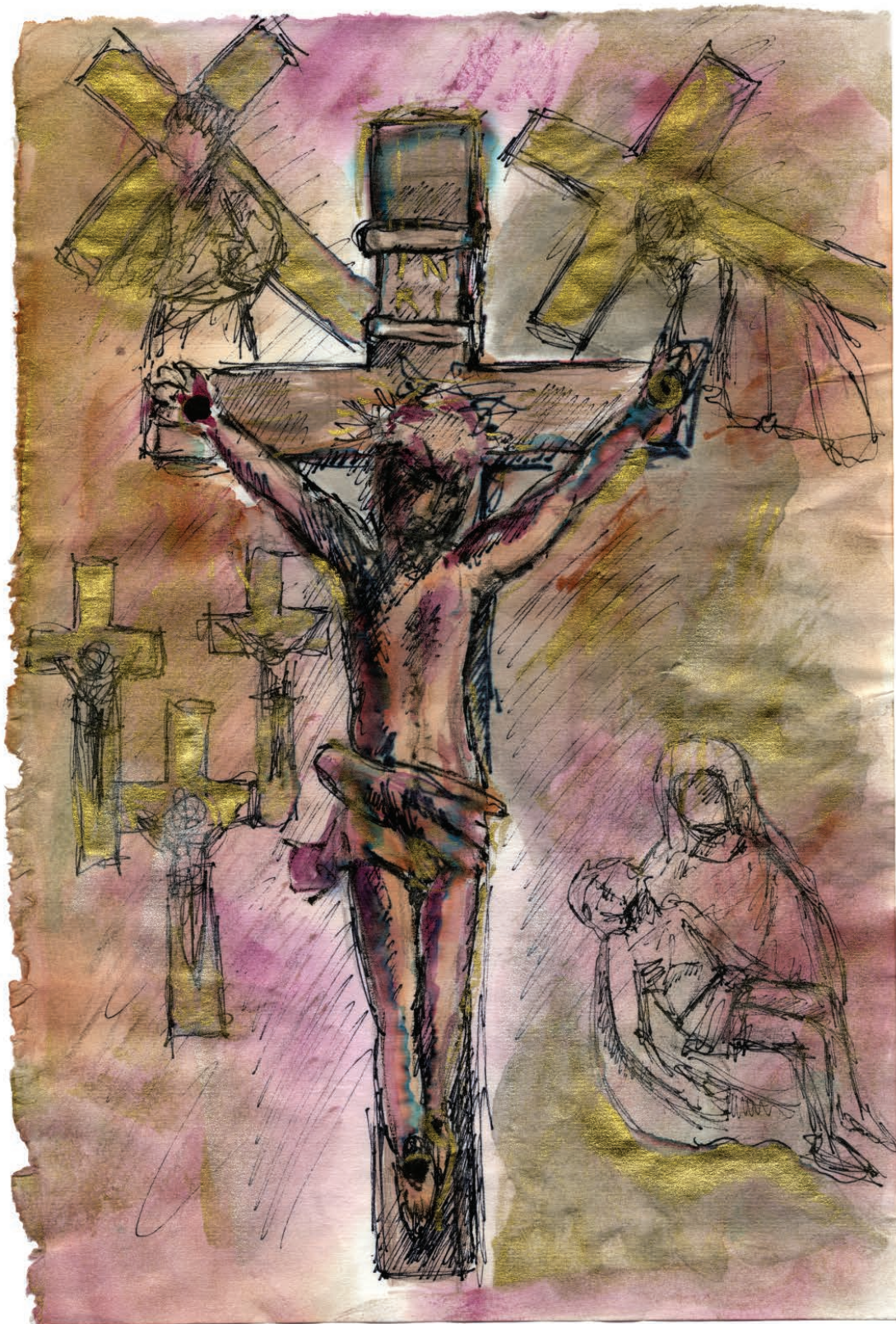
402 Srv. 1 Pt 3, 18.

403 Srv. Sk 5, 41.

404 Srv. Oz 13, 14.

405 Srv. Aurelius Augustinus, *Sermo de disciplina christiana* 12.

406 Srv. *Disticha Catonis* 2, 3.

Vezmi svůj kříž a následuj mne

smrti, „pro mě,⁴⁰⁷ uchrání ji pro život věčný.“⁴⁰⁸ Protože se však člověk přirozeně bojí smrti a touží po životě, nabádá Spasitel, aby se člověk nebál zemřít, protože neztratí život, nýbrž jej získá; jako by říkal: Člověče, proč se bojíš zemřít a proč lpíš na životě? Já ti dám, co chceš, totiž život, a aby ses nebál zemřít, dám ti život věčný, abys beze strachu žil se mnou ve slávě bez konce. Amen.

Toto jsem ve vězení pro tebe, Roberte, napsal,
aby ses napříště nikdy už nepoddal zhoubnému hříchu.

407 Srv. L 9, 24.

408 Srv. J 12, 25.